

endvidere yttrede, at der blandt Kjøbmænd kan være forskjellige Meninger om de heromhandlede Spørgsmaal, saa vil jeg paa ingen Maade modsig ham deri. Om den Slags Sager er der jo altid forskjellige Meninger. Men jeg har derfor ogsaa, uagtet Juristerne i det Hele taget synes at slutte sig til Lovforslaget, som det foreligger, paa den anden Side truffet meget kyndige og dygtige Jurister, der vare meget betænkelige ved at gaa ind paa Lovforslagets herhenhørende Bestemmelser og navnlig paa dets § 24 om, at Betalingen af forfalden Gjæld senere skal kunne tilbagefordres. At der er en almindelig Erkendelse af Nødvendigheden af en saadan Bestemmelse har jeg ikke kunnet overbevise mig om. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at selve den Kommission, der af Justitsministeriet er nedsat for at udarbejde Udkast til nye Proceslove, i Motiverne til det foreløbige Udkast, der tilstilledes blandt Andre Grosferersocietetets Komite til Erklæring, Sp. 318, udtaler sig paa følgende Maade med Hensyn til dette Spørgsmaal, efterat der først er talt om de Retshandler, der nu ere omhandlede i Lovforslagets §§ 20—22, nemlig saadanne Betalinger, der enten ere fætte inden Forfaldstid, eller som vel ere Betalinger af forfalden Gjæld, men der ere fætte med usædvanlige Betalingsmidler, og efterat der er givet Grunde for det Nødvendige i de derym foreslaaede Bestemmelser: „En Retshandel, som kun indeholder en ligefrem Opfyldelse af en Skyldnerens paahvilende Forpligtelse, altsaa navnlig Betaling af forfalden Gjæld med rede Penge eller Handelspapirer, kan ikke anfægtes. Det Samme gjælder om Eksekution, fætte ifølge en uden begunstigende Indrømmelser fra Skyldnerens Side erhvervet Dem. Principet er altsaa, at enhver normal Afgjørelse eller Afvikling af et Retshforhold o: en saadan, som stemmer overens med dets oprindelige Indhold, i Reglen skal respekteres. Udfæstets Bestemmelser medføre kun, i alt Fald naar bortses fra Reglen om Forlig i § 445 — tildels svarende til den nuværende § 22 — at, naar en Fordringshaver indlader sig paa en Afgjørelse, der enten maa betegnes som ligefrem usædvanlig eller dog er en anden end den, der efter Retshforholdet skulde finde Sted,

da maa han finde sig i, at en saadan Afgjørelse i en vis kort Tid (8 eller 4 Uger) betragtes som foreløbig i den Forstand, at den kan omstødes i Tilfælde af Konkurs, men dog saaledes, at Folgen kun bliver den, at Fordringshaveren stilles, som om lig Afgjørelse fætte ikke var foregaaet. Heri kan i Almindelighed ikke siges at ligge nogen Ubillighed imod ham. I de allerfleste Tilfælde vil han naturligvis just paa Grund af den trufne Afgjørelses eiendommelige Karakter i Virkeligheden have en større eller mindre Grad af Formodning om, at Skyldneren er insolvent, og, selv affet herfra, kan der ikke gjøres nogen berettiget Indvending mod Afkræftelsen, forsaavidt den rammer usædvanlig Afgjørelse. — Den høitærede Justitsminister mente fremdeles, at, naar det dog efter Lovens Udkomme viste sig, at Bestemmelserne vare rigtige, saa vilde, selv om Meningene i Handelsstanden nu var den, at saadanne Bestemmelser ikke burde tages, det dog senere gaa op for den, at de havde været hensigtsmæssige. Deri kan jeg være fuldstændig enig med den høitærede Minister. Men jeg tror derimod, at det er farligt at give Love, hvis Principer ikke kunne anerkjendes for at være rigtige; thi jeg tror, at disse Love staa i megen Fare for ikke at blive opfyldte. Den høitærede Minister henviste som et Exempel paa, hvortledes Meningerne forandre sig, til Toldsvig, der for 50 Aar siden ikke i Handelsstanden ansaas for noget saa forfærdelig Forkasteligt. Jeg skal dertil sige, at der dog vistnok aldrig har været nogen Periode, hvor man i det Hele taget paa den Maade, som det blev antydet, har kunnet tage eller har taget Ordet for Toldsvig. Naar Toldsvig den Gang var saa almindelig, saa det maasse tildels i Lovene. Der var nemlig forbudt Indførsel af visse Artikler, som det var dels nødvendigt, dels meget ønskeligt at faae indførte, og Opfyndet var derhos maasse ikke godt nok. Der gaves saaledes maasse tildels ved selve Lovene Anledning til Besvigelse, men at det i og for sig og i Almindelighed var rigtigt, har dog vistnok aldrig Noget udtalt sig for. Jeg skal derimod fremhæve et meget senere Exempel, nemlig fra den tidligere Stempellov. Der